

REDACTIA

Arad, Doak Perencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Anstro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe o luna . . . 2 .
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Perencz-utca nr. 0

INSERȚIUNILE:

de un sir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrieri nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

TEORIE FĂRĂ PRACTICĂ.

Declarațiunile guvernului unguresc cu privire la politica sa de naționalități s'au mai sporit cu una. În discursul său program, finit înaintea corpurilor legiuitoare, contele Stefan Tisza, noul ministru-președinte, dedica un pasagi și «cetățenilor, cari nu vorbesc limba maghiară». Bărbații de stat maghiari se feresc, precum se știe, a numi pe nume popoarele din Ungaria, sau a le cuprinde în cuvântul colectiv obicnuit de «nemaghiari», probabil pentru a nu jigni nici prin aceste forme și termeni teoria statului național maghiar. Conform acestei teorii, toți cetățenii Ungariei sunt maghiari, unii dintre ei însă — peste jumătate — nu vorbesc limba maghiară, ci alte limbi «străine». Teoria a fost construită firește prin mijlocul unei șiretenii. Constituția ungară recunoaște în adevăr numai o singură națiune *politică*, în care intră însă toate popoarele Ungariei, nu numai Maghiarii. Națiunea ungară se întemeiază deci pe concepțiunea geografică și nu pe cea etnică. Înlocuind adjectivul «ungar» prin «maghiar», națiunea ungară devine maghiară și popoarele Ungariei devin astfel și ele «Maghiari», cari vorbesc românește, nemțește etc. Și contele Tisza stă pe aceste teorie, pe acest punct de vedere teoretic; un guvern, care ar vedea lucrurile altfel, așa cum în realitate sunt, este astăzi în Ungaria cu neputință. Este un secret al ocârmuitorilor statului în ce chip și mod maghiarii de teorie atât de numeroși vor putea fi metamorfozați în maghiari adevărați? Nici contele Tisza n'a scăpat în aceasta privință nici un cuvânt, și taina tot taina a rămas.

Oratorii și ziariștii maghiari, mai deslegați la vorbă de cât ministri, ne asigură că operația metamorfozei are să fie simplă: popoarele nemaghiare, cari prin firea și existența lor împiedică realizarea statului național maghiar și se opun lui, vor fi desființate. Experiențele de până aci dovedesc, că guvernele ungurești s'au gândit și ele în acest mod «simplu» de deslegare și s'au trudit a-l și pune în practică, dar se feresc a-l mărturisi pe față. E ușor de înțeles pentru-ce un guvern nu poate, fără a se espune ridicolului, să înscrie în programul său: desființarea majorității cetățenilor statului! Ministrul Ungareșel nu numai că au negat totdeauna tendința desființării naționalităților nemaghiare, ci din contră, și-au dat silința să producă — prin cuvinte — efectul statului ungar este cât se poate de egal față cu cetățenii săi nemaghiari. Nici contele Tisza, noul cap al guvernului, nu s'a abătut dela această linie; el s'a deosebit în această privință de înaintașii săi numai prin accentul mai dulce. «Acești cetățeni cu idiom străin — zice contele Tisza — au fost primiți cu toată dragostea încă de străbunii noștri în forturile constituției ungare; ei au fost investiți cu drepturi largi și eu cred că politica maghiară națională adevărată și bine înțeleasă pretinde ca aceste drepturi să fie conservate, să li-se deo cu bună cinste și să fie respectate și în viitor; noi să tractăm pe concetățenii noștri cu idiom străin cu adevărată

dragoste și cu simpatie frățească și să promovăm toate aspirațiunile lor, dorințele și interesele lor îndreptățite, cari nu se opun punctelor de vedere largi ale statului național-maghiar și întregității țării.»

La Londra, Paris, Berlin și în alte centre politice îndepărtate de noi, unde adevăratele raporturi interne ale Ungariei sunt mai puțin cunoscute, prevenirea guvernului pentru naționalități, care se resimte în mod incontestabil din aceste cuvinte rostite de contele Tisza, va produce poate efectul dorit. Acolo se va crede adevărat mai ușor ca la noi, că noul guvern unguresc este pătruns de ideea împăciuirii popoarelor nemaghiare din țară. La noi lumea și mai ales cea «care nu vorbesc limba maghiară» e pășită și nu se emoționează așa repede de asigurările de pace pentru naționalități, date de pe o tribună înconjurată de cel mai pronunțat șovinism național. Politica de naționalități, susținută de contele Tisza în discursul său program, în cazul cel mai favorabil, nu poate trece la noi de altceva decât de o teorie frumoasă — fără practică. După experiențele amare ale trecutului și fiind seamă și de teoria statului național maghiar, care se găsește în fruntea programului politic al actualului guvern, va fi foarte anevoale a face pe cineva să creadă în «iubirea adevărată» și «simpatia frățească» a Maghiarilor pentru noi Români. Va crede cineva că guvernul actual va «conserva», «cinsti» și «respecta» drepturile noastre, că va «promova aspirațiunile dorințele și interesele noastre» când aceste drepturi, aspirațiuni, dorințe și interese sunt astăzi cu desăvârșire ignorate și desconsiderate?

Deși avem grave motive a rămâne reci față cu cuvintele seducătoare ale noului guvern, totuși politicește suntem datorii, mai ales în vederea înaltului scop al împăciuirii care îl urmărim, să nu manifestăm astăzi îndoeli în sinceritatea și tendința guvernului. Vom satisface acestei datorințe cu atât mai bucuros, cu cât cu această ocaziune ne aducem cu plăcere aminte de o altă enunțare politică a contelui Tisza făcută tot în această direcțiune mai anul trecut, în mijlocul Românilor. Se știe că atât mulțumire a produs printre Români toastul contelui la instalarea episcopului Aradului Goldiș, și cu câtă căldură s'a pronunțat d-sa atunci pentru o alianță între Maghiari și Români, popoare avizate unul la altul. Contele Tisza a vorbit la acea serbare, ce e drept, numai ca simplu cetățean și amic al regretatului episcop. Venirea sa la cârma țării însă n'a putut să-l schimbe vederile și convingerile.

Atitudinea Românilor față cu programul noului guvern cu privire la politica sa de naționalități nu poate fi decât temporisată și aspectativă. Avem să așteptăm și să vedem dacă și încât teoria va fi tradusă în practică. *Pasul, și în partea practică, se cuvine fără îndoială tot guvernului și nici decât nouă, celor cari ne simțim asupriți și cu desăvârșire împedecați în mișcările și manifestațiunile noastre libere.*

În toate împregiurările este sigur, că poporul român va răspunde la sim-

patia frățească cu care va fi întâmpinat prin această simpatie frățească, la adevărată iubire prin adevărată iubire.

Eugen Brote.

Vorbirea d-lui Dr. A. Vlad
a făcut un escelent efect în toate părțile locuite de Români, atât în statul ungar cât și în România. «Voința Națională» (dela 1/14 Noembrie) o comentează favorabil într'un articol, dând un substanțial resumat. Tot așa și «Conservatorul.»

Ministrul Berzeviczy contra statificării școalelor.

În întrunirea dela 14 c. ce s'a ținut în Józsefvárosi-Kör din Budapesta, actualul ministru de culte a ținut alegătorilor săi (cari l'au candidat de nou!) o vorbire. Într'însa despre școli a zis următoarele:

«Am citit și auzit așa comentarii (privitoare la programul școlar al guvernului) cași când atitudinea guvernului în această chestie față de cel precedat ar însemna regres din punct de vedere al statului și națiunii, ori că cel puțin n'ar însemna progresul pe care l'am așteptat dela viitor. Asta-i o judecată cu deseavîrșire greșită. Într'un discurs rostit mai anii trecuți în Dieta eu mi-am exprimat vederile privitoare la tendința de a statifica școalele primare populare și a exila confesiunile de pe terenul cultural. Am spus, că după a mea părere, aceasta nu numai că este neexecutabil din cauza lipsei de mijloce materiale, dar și din punct de vedere al principiilor liberalismului meu și a executării practice nu se împacă cu vederile mele ca statul să monopolizeze în acest fel dreptul instrucțiunii publice».

Ear după ce vorbește despre dreptul de control al statului asupra instrucțiunii publice, urmează:

«Școlile patriotice confesionale să fie însă sprijinite de stat, materialicește mai tare de cât până acum și prin pilda instituțiilor sale statul să îndemne școalele confesionale la concurs nobil».

Tisza și naționalitățile.

Cine cunoaște firea șovinistilor unguri, se aștepta, desigur, ca Tisza să fie atacat violent pentru cele spuse, în vorbirea sa program, despre chestia naționalităților. Și dacă opoziția nu l'a atacat îndeosebi numai pe această temă, cauza e faptul, că azi toți șovinistii sunt preocupați exclusiv de concesionile militare și întreaga lor forță se îndreaptă pentru stoarcerea acestora. Cu cât zilele trec însă, cu atât șovinistii și-au spus ce au avut de spus despre Tisza — «aulicul», și acum îl atacă tot mai des pentru «trădarea» comisă față de «națiune» pentru-că a «încurajat» naționalitățile, ba chiar «pactează» cu ele, și la tot cazul s'a angajat să respecte drepturile lor înscrise în lege și să pună capăt statificării școlilor și s'ajute întărirea celor confesionale.

Astfel în ședința (închisă) de Joi noaptea unul dintre kossuthiști l'a învinuit că «pactează cu Valachii», și drept dovadă a citit întreg articolul «Tribuna Poporului» despre noul prim-ministru.

Zoltaniș partidului kossuthist ar vroi și dori adică țării așa ministrul președinte tiran față de naționalități, încât acestea numai cu groază să amintească de ei și în programul lor să nu găsească nimic de aprobat, ci întreg acest program să fie un plan de acțiune pentru nimicirea noastră...

De altfel avem și noi asemenea Zoltaniș nebuni.

Nu mai departe decât în numărul său din urmă, revașul clujan ne încrestează ca pe unii cari am «închinat steagul» înaintea lui Tisza... Cum înțenia politică a ex-directorului repositului organ «autorizat» judecă altfel lucrurile: trebuia să-i dăm la cap lui Tisza când vorbește despre respectarea drepturile naționalităților și să ne batem joc de el pentru-că, în mijlocul acestui curent șovinist, a avut curajul civic, și încă în calitate de prim-ministru, să se declare în contra statificării școalelor și să manifeste soliditate pentru școlile confesionale, — ear nu să dăm cuvenita reverență unui bărbat de stat care vrea dreptate și pace în țară... El, ex-directorul, așa ar face. Și-l credem, căci a dat dovadă, prăpădind nu numai pe Bánffy, dar ani de zile i-a combătut strașnic și pe sfetnicii regelui României... Numai față de procuror a avut rezerve, trimițând la temniță — pe Baltes, care putea să moară în pace în temnița Clujului, fără ca faimosul monopolizator al sentimentului național să-l fi întreat cum o mai duce!

Ceea-ce dovedește că fie-care nație își are — pleava sa politică...

Vai de nația care s'ar lua însă după mintea slabă a năbădăioșilor. Ear noi i-am fi făcut și nedreptate lui Tisza, dacă n'am fi apreciat după cuviință pornirile bune ce le are pentru naționalități, porniri pe cari li-a manifestat nu numai acum, ca ministru, ori la banchetul de instalare din Arad, ci eată ce a scris la 30 Martie a. c. unui fruntaș sas:

«Sunt adinc convins că pe conaționalii noștri nemaghiari nu-i permis să-i împedecăm în exercitarea tuturor drepturilor lor și nu-i permis să luăm în nume de rân, dacă vor să fiind cu putere la limba și naționalitatea lor. Acel șovinism josnie și plin de ură, care se manifestă într'o parte a presei noastre, îl condamn în chipul cel mai aspru și totdeauna sunt gata să lupt pentru singura politică bună și într'adevăr patriotică: pentru politica de simpatizare sinceră cu toate elementele de încredere ale naționalităților. Pe acest teren, noi desigur ne vom înțelege».

Scrisoarea aceasta s'a publicat în «Siebenbürgisch — deutsches Tagblatt». Înregistrându-o, «Alkotmány» (dela 14 c.) își exprimă bucuria că și Tisza împărtășește aceste păreri pentru-cari, când li-au accentuat, întâia oară, poporalii, au fost timbrați de trădători naționali... Se înțelege, i-au hulit dantaniș kossuthiști.

Ear Zoltaniș noștri însinuă că «am închinat steagul național» când între un prim-ministru ca Tisza, care spune ce-va bun și precizează franc, și între un Bánffy, avem tactul să facem deosebire.

De altfel organul lui Bánffy «Magyar Szó» (dela 15 c.), deși altfel susține pe Tisza, politica lui privitoare la naționalități nu o aprobă ci îl so-

mează să se lase de ideile dezvoltate în discursul-său program. Asta e cea mai bună dovadă despre politica mai domolă alui Tisza și îngrijorați trebuie să fim numai când vom vedea că arhivșovinistul Bánffy aprobă politica noului prim-ministru. Câtă vreme o combate, e semn că Tisza face o politică de cea naționalității cu desăvîrșire alta decât cea inaugurată de Bánffy cu multă brutalitate și urmată de Széll cu o viclenie vedită.

Misticări...

În una din ședințele Congresului Național Bisericesc deputatul Russu Șirianu a accentuat faptul trist că la preparandă din Sibiu se dau certificatele și în limba maghiară, ceea-ce la altă preparandă ortodoxă română nu se întâmplă, deși inspectorii școlari au voit să introducă acest lucru și la celelalte preparandă ale bisericii noastre autonome.

Și se întreba primul nostru redactor: cum se face că veneratul nostru consistor arhiepiscopian din Sibiu a cedat inspectorului școlar în această chestie, ear I. P. S. Sa Mitropolitul n'a intervenit la guvern, unde — dacă are trecerea pe care se pretinde că o are — trebuia să iasă învingător față de stăruințele șoviniste ale unui inspector școlar.

Nu s'a ridicat nimeni să nege că sunt adevărate cele relevate de Russu Șirianu. S'a înțeles însă că afacerea cu certificatele unguștă a înregistrat-o și Voința Națională, iar care urmărește cu interes și tratează cu multă conștiință afacerile vieții noastre publice.

Se înțelege, că asupra consistorului din Sibiu și a metropolitului rămâne în acest chip oare-care umbră.

S'au grăbit deci cei dela „Telegraful Român” să trimită „Voința Națională” o „desmințire”. Nu desmint însă afirmarea articolului nostru, ci spun că numai „cedând forței”, consistorul a hotărât să redacteze și unguștă diplomele de calificare ale învățătorilor. Și pe d'asupra afirmă un neadevăr spunând că aceasta se face „și la alte preparandă românești de aici”.

Cei dela „Telegraful” vor să mistifice lucrurile, pentru a desvinovați pe I. P. S. Sa. În acest scop s'a trimis „desmințirea” (?) și ca autor al întregului păcat este arătat fostul mitropolit, căci la 1898 s'ar fi într'oduz la preparandă din Sibiu diplomele unguștă... Vorba e că efect făcea și în aureolă apărea Mitropolitul Meșianu dacă ni-s'ar fi arătat vre-un act prin care să se demonstreze că găsind o situație rea, a căutat s-o îndrepteze, remonstrând la minister în contra călcării dreptului nostru autonom.

Știm însă, din cele petrecute la congresul din anul acesta, că I. P. S. Sa era în contra tuturor remonstrărilor ce Congresul a hotărât să se facă drept răspuns silnicilor guvernului și numai grație energiei majorității congresului (I. P. S. Sa a fost într'una în minoritate!) s'au luat deciziuni importante întru apărarea școlărilor noastre confessionale.

Romanul căsătoriei.

De Leo Tolstoi. 2.

— Cântă-mi-o aceasta, zise el, deschizând un caet de Beethoven, la adagio de la sonata quasi una fantasia.

— Să vedem cum o vei cânta aceasta, adăogă el așezându-se, cu paharul de ceal în mână, într'un colț al salonului.

Nu știu de ce înțeleses instinctiv, că era imposibil a face ceremonii cu un om ca el, și de a refuza să cânt sub pretext că nu sunt musicală. Mă așezai cu supunere la pian și începui să cânt cum puteai mai bine. Într'acestea mă temeam de judecata lui, deoarece-ce știam că-l place muzica și că o pricepe.

Adagio era bine executat în tonul reminiscențelor și al sentimentelor, sub impresiunile ce le primisem; și mi-se părea că n'am cântat rău. Când am voit să cânt scherzo, mă ntrerupse.

— Nu, zise el, nu cânti bine scherzo, lasă-l, dar adagio a fost bine. Mi-se pare că pricepi muzica.

Aceste elogiuri îmi făcură o plăcere atât de mare, în cât mă roși la față.

Era ceva nou și plăcut pentru mine să-l văd, pe el, amicul și egalul tatălui meu, vorbindu-mi cu atâta seriozitate, în loc să mă tracteze ca pe un copil, cum făcea de altă-dată.

Catia eșise s'o culce pe Sonia, și eu rămăses numai cu el în salon.

Cei dela „Telegraful” să nu caute decizii să apere pe I. P. S. Sa, nici să mistifice lucrurile!

„Gazeta Transilvaniei” earăși insinuă.

Sora noastră din Brașov, „Gazeta Transilvaniei”, nici decum nu se poate lăsa de meseria insinuării.

Nu-i vom urma pe calea acestui păcat strămoșesc, ci în fața insinuărilor vom reproduce scrisorile noastre și lăsam apoi să judece publicul românesc.

Ocupându-se de articolul nostru „Contele Tisza István”, veterana din Brașov scrie:

„Rămășițele vechet tovărășii” tribuniste bat voinicește toba, ca s'adune și de printre Români cât mai mulți recruți pentru întărirea taberei guvernamentale a grofului.

Naționaliștii guvernamentali dela foia română din Arad nu se rușinează a voi să facă pe Români nostri neorientați în ale politicii să creadă, că groful Tisza, fiul faimosului ministru-president de odinioară, care a adus peste noi pacostea legilor de maghiarizare, voiește sincer să ni-se facă dreptate, să ni-se respecte dreptul, ce-l avem la o viață și dezvoltare liberă națională.

O foaie, care vrea să treacă de naționalistă, cum e „Tribuna Poporului” din Arad, nu se sfiește a face pe față propagandă pentru guvernul Tisza, ba a pune în vedere chiar angajarea poporului nostru la carul politicii guvernului de față sub anumite condiții, pe care le cuprinde într'o frază de nimic.

Care va să zică, noi batem toba, ca să adunăm recruți pentru guvernul lui Tisza, noi suntem o foaie, care vrea să treacă de naționalistă, noi suntem rămășițele unei vechii tovărășii, noi punem în vedere angajarea poporului nostru la carul politicii guvernului, facem fraze de nimic, noi suntem tovărășia pentru propagarea tiszaismului între Români.

Așa de cuviincios vorbește despre noi „Gazeta Transilvaniei” dela Brașov, care de atâtea ori ne-a dăscălit pentru-că nu am fi în expresiuni destul de cuvințioși față de contrarii nostri de principii.

În fața acestei prea cuviincioase combateri, reproducem declarațiunile noastre esențiale din articolul „Contele Tisza István.”

Eată, ce am scris:

„Recunoaștem fără încunjur și fără gând rezervat unitatea politică a Statului-Ungar și gata suntem a ne da sângele și avutul nostru pentru această unitate politică și pentru susținerea neștirbită a integrității teritoriale a Statului Ungar până atunci, până când acest Stat va garanta prin instituțiuni tari și neîndoelnice condițiunile posibilității de a ne dezvoltă pe temeiurile firei noastre individuale etnice naționale.”

„Suntem așa dară fii credincioși ai patriei noastre ungare și voim să conlucrăm la întărirea ei și la înflorirea ei. Să înțelege de sine, că numai pentru casul, că această patrie ne va fi și nouă mamă, nu mormânt!”

„Respectarea drepturilor noastre naționale, asigurarea libertății religio-nare, sprijinirea din partea statului a învățământului confesional sunt bunuri pentru a căror realizare întreg poporul românesc să angajează la sinceră și patriotică conlucrare.”

„Nu tragem la îndoială sinceritatea ministrului președinte. La tot casul însă noi cerem fapte. Vorbele sunt frumoase, dar angajarea poporului nostru la carul politicii guvernului actual numai în aceea măsură va urma, în care se vor pune în viață condițiunile, cari garantează dezvoltarea etnică a acestui popor în Statul-Ungar.”

„Până una altă, noi vom continua greaua și obositoarea muncă de a organiza puterile poporului nostru românesc pentru scopul, ca să-și creeze o soarte mai bună în astă patrie iubită.”

Eată, iubit public cetitor, acestea sunt scrisorile noastre, pentru care „Gazeta Transilvaniei” ne numește „naționaliști guvernamentali”, „foaie care vrea să treacă de naționalistă”, „tovărășia pentru propagarea tiszaismului între Români”. Eată scrisorile noastre, din care „Gazeta” își scoate îndreptățirea a ne aduce în legătură cu „un blid de linte”, o „oală cu carne”.

Oare chipul acesta de a discuta cinstit este ori nu este cinstit?

Noi am luat firmă hotărâre ca în discuțiunile noastre să ne abținem cu desăvîrșire dela insulte personale și insinuări.

Rămânem în consecință și astfel nu urmăm chipului de discuțiune a „Gazetei” dela Brașov.

DIN ROMÂNIA

Serviciul statisticii generale din ministerul domeniilor culegând datele statistice asupra mișcării populației din țeară, pe luna August c., a întocmit și buletinul nașterii A. S. R. Principelui Nicolae, pe care l'a încadrat și la așezat în biroul șefului statisticii generale.

Acest buletin poartă numărul 44, și a fost trecut la „rubrica militarilor”, considerându-se după profesiunea părintelui.

Din străinătate.

Socialismul în Germania. — În Germania, socialismul pare a da îndărăt. Semnele acestui regres s'au manifestat de curind în alegerile pentru consiliile comunale. Așa, în orașul industrial Apolda din Sachsen-Weimar reprezentat în Dietă și Reichstag prin deputații socialiști a reușit lista partidelor burghize, întrunind 16.000 voturi, pe când lista socialiștă n'a întrunit decât 3000 voturi. În consiliul comunal unde social-democrații aveau mai nainte majoritatea, n'a fost ales acum nici un social democrat. Tot așa au pățit social-democrații și în orașul Arnstadt.

Nouă măsuri în contra evreilor ruși. — Din Petersburg se anunță că ministrul rus a dat ordin ca să nu se mai primească evrei holnavi în clinicele din Moscova. De asemenea li-e interzis să petreacă în localitatea climaterică Yalta din Crimeea și în întreg districtul ei. Cele mai importante localități de cură din Rusia sunt închise pentru evrei. Deja de mai mulți ani evreii nu mai sunt lăsați să se ducă la băile din Caucaș și la cele de mare din Marea Baltică și Finlanda. S'a protestat în privința aceasta guvernului, dar protestul n'a avut nici un rezultat.

DIN DIETĂ.

— Ședința dela 16 Noembrie —

Parlamentul e gol. Inzadar i-a rugat, în ședința de Sâmbătă, președintele pe deputați, să vină de acum mai la vreme la ședințe, ca la 10 ore să se poată începe, abia târziu după 10 ore s'au adunat atâția, încât s'a deschide ședința.

Discuția începe cu chestii personale. Nagy Gyula esplică unele expresii mai violente spuse în interpelația sa de Sâmbătă. Se naște o mică discuție, la care iau parte Münich Aurel și Ugron Gábor.

Oratorul zilii e Nessi Pál, din tabăra obstrucționistilor. Incepe, exprimându-și bucuria asupra cuvintelor patriotice rostite de noul ministru pe răspuns speră că nu numai în vorbele ci și în faptele lui se va manifesta acest

deja scăpată de plictiseală, că n'a existat nici odată.

— Nu e bine să nu poți suporta singurătatea, zise el; este cu puțință că d-ta să fi o domnișoară?

— Fără îndoială sunt o domnișoară! răspunsei eu surâzînd.

— Nu, o proastă, mică domnișoară, care nu trăește, decât numai când are pe cineva s'o admire, și îndată ce e singură, i-se urește, nimic nu-i face plăcere; o domnișoară care nu trăește de cât pentru a face plăcere altora și nici odată pentru sine, a cărei viață e în altă parte și n'are nimic în sineși.

— Ce opinie frumoasă ai despre mine, răspunsei pentru a zice ceva.

— Nu! adaugă el după o scurtă pauză, nu înzadar samentei tatălui d-tale, e ceva din el în d-ta!...

Și din nou privirea sa bună și pătrunzătoare mă umplu de o veselie tulbure și măgulitoare totodată.

Pentru întâia oară, remarcas expresiunea feței sale, atât de veselă la prima vedere: această privire care-i era particulară, această privire, care sămăna atât de clară prima oară, și apoi devenea din ce în ce mai pătrunzătoare, cu o nuanță de tristețe.

— N'ai dreptul să ți-se urască, și nici nu trebuie să te plictisești, — zise el. — Ai pentru distracție muzica, pe care o înțelegi bine, cărți pe cari trebuie să le studiezi. Ai înaintea d-tale încă o viață în-

treagă pentru care n'ai decât timpul să te preparei, dacă nu vrei să ai regrete în viitor. Peste un an ar fi prea târziu.

Îmi vorbea ca un tată sau un unchi, dar simțeam că se forța a mă trata ca pe egala lui.

Eram jignită simțind că mă consideră ca inferioara lui, dar eram flatată văzînd că se silește să apară numai pentru mine altfel de cum e.

Restul serii se întreținu cu Catia asupra afacerilor.

— Ei bine, acum, adio, scumpă amică, zise el sculându-se.

Se apropie de mine și mi prîns mâna.

— Când ne vom revede? între Catia.

— În primăvara asta, răspunsei eu, și a-mi lăsa mâna.

— D'acum mă duc la Danilovca. (Acesta era o proprietate a noastră). Voi pune lucrurile în ordine, cum se va putea mai bine, apoi voi merge la Moscova pentru afacerile mele particulare, și în această vară ne vom vedea des.

— De ce pleci pentru timp atât de îndelungat? întreba cu tristețe.

Într'adevăr sperasem deja să-l văd în fiecare zi, și eram cam înspăimântată, că mă va cuprinde din nou uritul. Cred că această teamă se manifestă în privirea și în vocea mea.

— Da, lucrează mult, nu te lăsa să cazi în spleen, îmi zise cu o voce, pe care o găseam rece și indiferentă. — Lă

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

de la executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincia se efectuează prompt și punctual. — Lucru bun și solid! Prețuri moderate! Serviciu punctual! 1045 40—

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

Cel mai eștin isvor de cumpărare din Arad.

Juvaericale,

bucăți de aur și argint (frânțe)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 74—

Deutsch Izidor,

clasiornicar și juvaergicu

Arad, strada Templom.

— Telefon n-rul 438. —

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr 387

BRAUN N. A.

depozit de culori

Arad, piața Boros Béni Nr. 10.

Mare deposit de firnis, culori de ulei fabricat propriu, culori pentru vopsirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a. toate de prima calitate.

— Comandele din provincă se efectuează prompt și solid — 1034 54—
— Pachetarea gratuit. —

Cel mai vechiu atelier de reparaturi și depozit de biciclete și mașini de cusut, în Arad, piața Libertății 7

HAMMER VILMOS

mehanician electric.

N-rul telefonului 96.

Biciclete de Dresda, calitatea I.

Depozit de

Mașini de cusut Singer pentru brodarii fine, și

mașini de cusut Singer cu 32 ft. pe lângă garanție de 5 ani.

Instalări de sonerii și telefon.

se primesc pe lângă mare garanție. Mare depozit de bucăți de biciclete și mașini de cusut. 1059 37—

KALMAR JOZSEF

mehanic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are în deposit gumă interioară și esterioră de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eștine și pe lângă garanție

efectuează

975 103 -

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salaș nr. 2. Telefon nr. 242.

Prapori și steaguri bisericăști

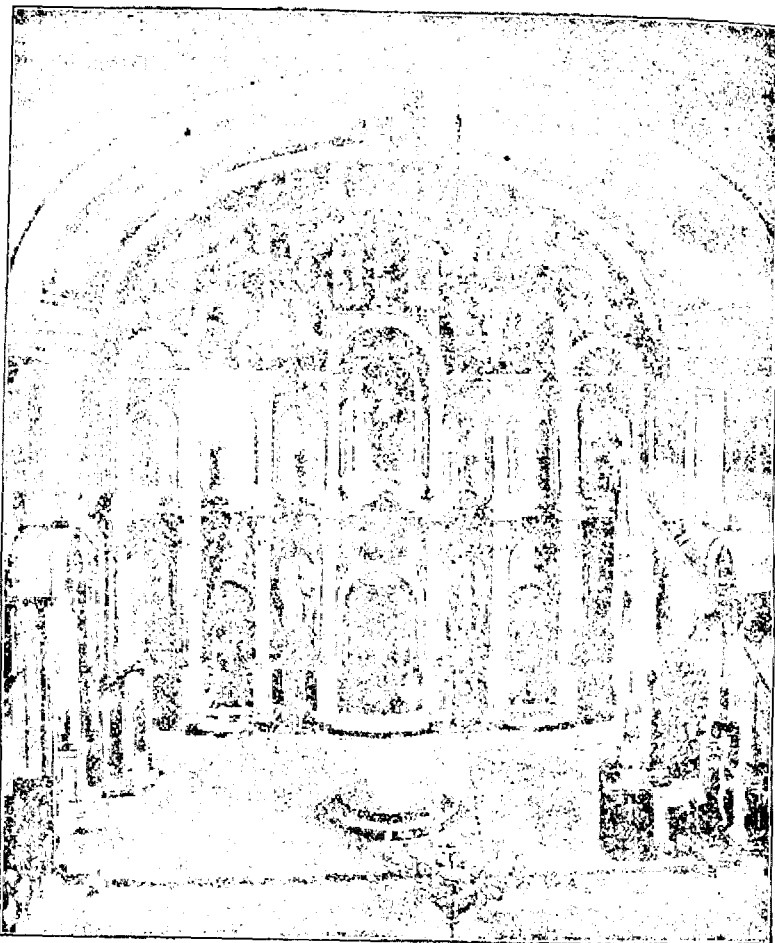
precum și

lucrări de zugrav execută

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

Ioan Cotîrla și fiul,
atelier de sculptura, tâmplarie și strugarie.
Oravița-româna.

Aranjament complet pentru efectuare de iconostase (têmple), tronuri, jerturi, strane, chivoturi, răpizi și ori-ce alte lucrări de lemnărie în bisericile noastre de rit oriental. Schifare și efectuare de planuri după comande, mobile și tot felul de instrumente de școală, bănci, table, catetre, mașini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanție desăvîșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum. 867 -24

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru vopsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nestricăcios preparat se pot vopsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nestricăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blondaurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticluiță 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Postiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni. Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei mîgărești, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmel etc. Prețul: 50 fileri. 698 -87

SPIRT CONTRA REUMEI

(spirtul „Mankós“)

se vinde în preț de 1 coroană.

Se dovedit ca un preparat excelent în cazuri de boale de: reumă, de cangrenă, amortirea muschilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de jarghiuri, paralizii, amortea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboazele turiștilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior) S'a probat în cazuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

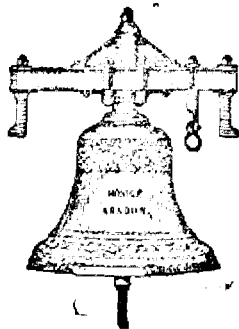
Friederic Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandăm clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, care au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea, unul și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandăm tot-odată clopote de fer care se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se elatine turnul.

Recomandăm apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis. 7 4-25